

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1233
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 26 mei 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

*Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) en De Vlaamse Waterweg nv (DVW) -
Maaierwerken*

Het Bermbesluit bepaalt dat bermen mogen gemaaid worden vanaf 15 juni en eventueel een tweede keer vanaf 15 september. Om veiligheidsredenen mag de rand van de weg vroeger gemaaid worden.

In het standaardbestek 250 versie 4.1 (april 2019) worden de afspraken omtrent maaien van wegbermen uiteengezet. Meer bepaald in het geval van veiligheidsmaaien is er de voorwaarde dat de brede middenbermen niet worden gemaaid, enkel een strook van 1,25 meter vanaf de weg mag worden gemaaid.

"Het centraal gedeelte van bredere middenbermen wordt steeds buiten het veiligheidsmaaien gehouden tenzij anders gespecificeerd in de opdrachtdocumenten. Op de buitenbermen bedraagt de maaibreedte 1,25 m of de totale breedte van de buitenberm, indien deze smaller is (11.3.2.1)."

Ook op de website van het Agentschap Wegen en Verkeer staat te lezen dat de overheden de bermen zo veel mogelijk beheren volgens de principes van het ecologisch bermbeheer. Dit houdt in dat het beheer wordt afgestemd op de mogelijkheden van de aanwezige soorten. Met het doel de biodiversiteit van de wegbermen te verhogen, worden er door het Agentschap Wegen en Verkeer al sinds het jaar 2000 ecologische bermbeheerplannen opgemaakt.

Toch vernemen we van verschillende lokale besturen dat AWV zijn eigen afspraken niet naleeft en volledige bermen maait in plaats van enkel de rand.

Met de campagne 'Maai mei niet' wordt de burger gevraagd om zijn grasperk een maand niet te maaien. De maaierwerken van AWV zijn dan ook voor de burger moeilijk te begrijpen.

Ik stelde de minister ook vorig maaiseizoen de vraag over de maaierwerken in opdracht van De Vlaamse Waterweg nv (nr. 936 van 8 juni 2020).

1. Op welke locaties in Vlaanderen werd er van de maaidata afgeweken? Graag een overzicht voor zowel de maaierwerken in opdracht van AWV als voor DVW. Graag een opsplitsing per (water)weg per provincie met de datum van goedkeuring van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Kan de minister de motivering hiervoor aangeven?

2. Op welke manier worden de klachten geverifieerd?
 - a) Hoeveel klachten of meldingen ontving AWV over het niet respecteren van de maaidata in 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021? Graag een overzicht per gewestweg per provincie. Graag ook de beoordeling (terecht, niet terecht) en de opvolging ervan (aanpassen maaidata of geen aanpassingen nodig).
 - b) Hoeveel klachten of meldingen ontving DVW over het niet respecteren van de maaidata in 2020 en 2021? Graag een overzicht per waterweg per provincie. Graag ook de beoordeling (terecht, niet terecht) en de opvolging ervan (aanpassen maaidata of geen aanpassingen nodig).
3. Werden AWV en DVW aangemaand of geverbaliseerd ? Kan de minister een overzicht geven van het aantal aanmaningen van 2017 tot nu? Graag opgedeeld per jaar, (water)weg en per provincie.
4. Welke opvolgingsacties namen DVW en AWV naar aanleiding van klachten/meldingen, aanmaningen of pv's?
5. Op welke manier wordt er gecommuniceerd over de maaiwerken naar omwonenden en lokale besturen?
6. Momenteel loopt de campagne 'Maai mei niet'.

Ziet de minister bijkomende mogelijkheden om ook bij AWV minder maaien in te voeren?
7. Op welke manier worden de ecologische bermbeheerplannen gemonitord en gecontroleerd? Graag een overzicht.

ANTWOORD

op vraag nr. 1233 van 26 mei 2021

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. De algemene regel is dat de bermen worden gemaaid volgens het bermbesluit. Naar aanleiding van berm- en maaibeheerplannen werden er voor een aantal plaatsen, met nog maar weinig biodiversiteit en dus weinig bloemenrijkdom, vroegere maaidata vooropgesteld omdat dit de ecologische waarde op die plaatsen sterk kan verhogen. Waar dit werd opgenomen in een bermbeheerplan werd daarvoor de goedkeuring verkregen van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). De goedkeuringen van de oudere bermbeheerplannen voor autosnelwegen zijn al geruime tijd geleden verleend maar de uitvoering ervan kan verder doorgaan omdat een stabiel uitgevoerd maaibeheer vooral ecologische voordelen heeft.

Om meer vooruitgang te boeken in het aanpassen van het maaibeheer met het doel een hogere biodiversiteit te bekomen, is men in de wegenafdeling Oost-Vlaanderen gestart met de opmaak van vereenvoudigde maaibeheerplannen voor de gewestwegen. Om vroeger te kunnen maaien op een aantal plekken (zie tabel) werd ook reeds de goedkeuring op deze maaibeheerplannen verkregen van het ANB. Na evaluatie van deze aanpak zal AWV beslissen of dit type maaibeheerplan ook verder kan uitgerold worden voor de andere provincies.

Andere maaibeurten die vanaf 15 april plaatsvinden zijn de veiligheidsmaaibeurten in de eerste zone langs de weg. Zie hiervoor art.D-a) van de 'Omzendbrief van 4 juni 1987 betreffende bermbeheer door publiekrechtelijke rechtspersonen'.

		van kmpt	tot kmpt	goedkeuring
Antwerpen	E19 ten noorden van Antwerpen	45,2	79,6	2006
	N16 Bornem - Puurs	11	22,5	2002
Vlaams Brabant	Geen afwijkingen in 2021			
Oost- Vlaanderen	E40 Brussel Oostende	40.1	47.1	2007
		64	72.1	
	E17 Gent Antwerpen	43.4	97.4	2017
	R4	0	1.9	2016

		8.2	14.7	
		29.1	42.8	
		58.4	61.4	
	B402	1.6	2.9	2016
	N8	39.6	45.15	2018
		59.2	64.4	2017
	N9	52.3	56	2020
		56.2	67.5	2018
	N17	9.7	11.6	2017
		14.8	16.0	
	N28	32.5	38.5	2016
	N35	67.4	70.4	2017
		72.5	74.9	
	N37	0	2.8	2019
	N41	0.4	3.4	2017
		24.3	30.8	2019
	N42	0	3.4	2018
		22.5	25.3	
	N42a	0.1	1.5	2018
	N44	0.4	7.3	2016
	N45	0	3.0	2016
	N46	0	13.0	2019

	N47	6.3	9.0	2016
		14.2	23.2	
	N57	1.6	3.4	2019
	N60	7.15 (middenberm)	13.3	2017
		13.3 (middenberm)	30.4	2016
		30.4	32.9	2016
	N60b	0	1.7	2016
		3.7	4.9	2019
	N70	0	5.6	2020
	N337	13.8	15.6	2016
	N368	0	1.8	2016
	N400	0	3.1	2018
	N400a	0	0.8	2018
	N406	1.9	9.2	2017
	N407	11.9	13.5	2018
	N409	0	11.3	2016
	N411	0	7.9	2016
	N416	0.8	14.3	2017
	N417	0	3.2	2018
	N419	0	11.4	2020
	N423	0	0.5	2016
	N424	0	3.9	2020

	N425	0	6.0	2019
	N434	0.9	8.4	2018
	N435	0	9.7	2017
	N436	5.3	15.0	2019
	N437	2.4	8.2	2016
		8.2	10.1	2017
		17.5	29.8	
	N437b	1.1	2.1	2016
	N437c	0	0.2	2016
	N441	3.6	6.5	2018
	N442	0	8.5	2019
	N445	5.3	7.8	2019
		7.8	24.2	2016
	N446	0	9.5	2017
	N447	0.2	5.3	2019
	N453	0	9.3	2017
	N454	0.1	11.2	2019
	N455	0	11.2	2018
	N456	15.2	28.7	2018
	N458	15.7	25.0	2019
	N459	0.5	10.5	2017
	N461	0	15.1	2016

	N462	0	11.6	2018
		15.7	23.2	2020
	N462b	0	2.1	2020
	N464	0	1.5	2019
	N465	0.25	3.3	2019
		3.3	5.9	2018
	N466	7.7	12.8	2016
	N466a	0	3.6	2016
	N467	0.2	4.75	2017
	N470	1.5	4.8	2017
	N485	4.9	9.9	2020
	N494	2.7	15.7	2017
West-Vlaanderen	E403			
	A19			
	E17 Gent Kortrijk			

Voor De Vlaamse Waterweg nv (DVW) zijn de gevraagde gegevens enkel beschikbaar per waterweg, die soms ook de provinciale grenzen overschrijden. Voor het gevraagde overzicht verwijs ik naar de bijlage 1.

- Wat betreft AWW komen er zeer weinig meldingen of klachten binnen over het niet respecteren van het bermbesluit. Dit jaar waren er 2 waarbij het ging over maaien voor 15 juni. In beide gevallen ging het over de uitvoering van de veiligheidsmaaibeurt. Het is bij de meest mensen niet bekend dat er om die reden vroeger mag gemaaid worden (zie eveneens art.2M.B-a) van de 'Omzendbrief van 4 juni 1987 betreffende bermbeheer door publiekrechtelijke rechtspersonen').

Wat betreft DVW, worden meldingen of vragen steeds beantwoord maar niet bijgehouden. Doorgaans gaat het dan om vragen waarom er vroeger gemaaid wordt. DVW zal steeds de principes van het bermbeheerplan respecteren. Voor een overzicht van de klachten verwijs ik naar bijlage 1.

3. Wat betreft AWW worden in de applicatie voor klachten en meldingen dergelijke meldingen geplaatst onder de term 'onderhoud bermen'. Dit gaat over een groot aantal diverse meldingen waarvan er maar enkele specifiek over de toepassing van het bermbesluit gaan.

Er werden voor de periode van 2017 tot heden geen aanmaningen of verbalisaties ontvangen bij DVW.

4. Omdat de enkele klachten enkel gaan over het verkeerd interpreteren van de veiligheidsmaaibeurt werden er door AWW geen aanmaningen of processen verbaal opgemaakt.

Bij DVW wordt steeds gecontroleerd of deze terecht zijn. Alle meldingen of vragen worden beantwoord. Verder wordt steeds ingezet op het verbeteren van het berm/dijkenbeheer door de opmaak en het actualiseren van groenbeheerplannen.

- 5 Er wordt door de communicatiediensten van AWW niet proactief gecommuniceerd naar omwonenden (noch naar de gemeentebesturen) rond maaiwerken.
- 6 Zoals in het antwoord op deelvraag 1 reeds werd beschreven wordt er in mei enkel gemaaid voor de veiligheidsmaaibeurt en op enkele geselecteerde plekken om een te grazige vegetatie zonder veel biodiversiteit, om te zetten naar een meer waardevolle vegetatie. Binnen bebouwde kommen of via beheerovereenkomsten met de gemeenten wordt op sommige bermen van gewestwegen gazonmaaaien toegepast. Binnen bebouwde kommen is dit ook toegelaten volgens de eerder vermelde omzendbrief. In alle andere gevallen wordt het bermbesluit uitgevoerd en wordt er dus niet gemaaid in mei. Ook worden in sommige zones waar de verkeersveiligheid niet in het gedrang komt, minder gemaaid om voor de biodiversiteit een meer gevarieerde vegetatie te verkrijgen.

Op de plaatsen waar momenteel gazonmaaaien wordt toegepast zou volgend jaar wel meegewerkt kunnen worden aan de actie 'maai mei niet'. Dit jaar kwam de vraag veelal te laat om nog de noodzakelijke afspraken met de aannemers te kunnen maken. De groenaannemers werken immers heel vaak met een volledige jaarplanning.

- 7 Sommige oudere bermbeheerplannen werden ondertussen geëvalueerd en geactualiseerd. Dit heeft momenteel nog geen aanleiding gegeven tot het aanpassen van het lopende beheer. De controle op de correcte uitvoering van de werken door de aannemer gebeurt door de wegendistricten.

BIJLAGE

[Overzicht van de maaibeurten langs waterwegen en de klachten bij De Vlaamse Waterweg nv](#)